

Els trasplantaments amb cèl·lules mare ja es poden fer a Girona

▶ L'Institut Català d'Oncologia
posa en marxa un programa
al mateix hospital Josep Trueta

▶ Un home de 42 anys, el primer d'una
llista d'una vintena de persones que
se'n podrien beneficiar cada any

PAISOS CATALANS 4

L'ICO de Girona engega un programa de trasplantaments amb cèl·lules mare

Malalts de càncer gironins que necessitin aquest tractament seran atesos al Trueta i no a Badalona

NÚRIA ASTORCH / Girona

● Un home de 42 anys amb limfoma de Hodgkin ha estat el primer pacient de l'ICO de Girona a rebre un trasplantament de cèl·lules mare sanes de la seva sang, fet que li va permetre re-

generar la medul·la òssia. Aquest tractament és conegut amb el nom de trasplantament autòleg de progenitors hematopoètics, i el pacient que s'hi va sotmetre va ser donat d'alta quinze dies després del procediment. A partir d'ara, l'ICO

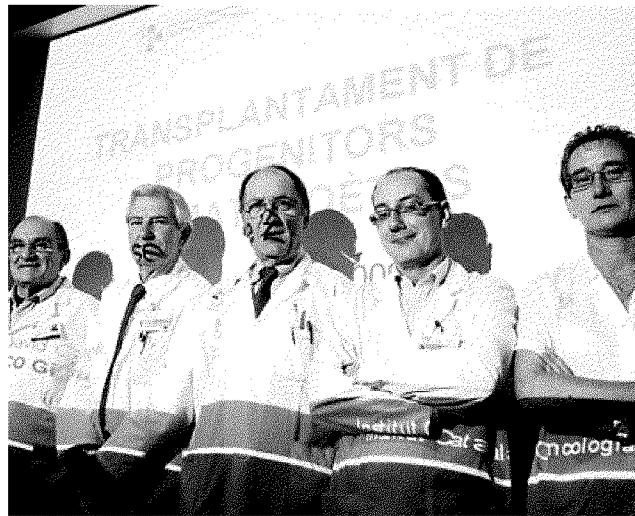
de Girona atindrà tots els gironins candidats a aquest procediment, que s'estalviaràn el desplaçament fins a Badalona. L'ICO calcula que entre quinze i vint gironins l'any es beneficiaran d'aquests trasplantaments.

El primer trasplantament d'aquestes característiques fet per l'Institut Català d'Oncologia (ICO) de Girona va beneficiar un pacient amb limfoma de Hodgkin, un tipus de càncer que s'origina en el teixit limfàtic. El procediment va tenir lloc el 10 de novembre a l'hospital Josep Trueta de Girona, va ser un èxit i des d'aleshores s'ha aplicat a tres pacients més que també evolucionen favorablement.

El cap del servei d'hematologia clínica de l'ICO de Girona, el doctor David Gallardo, va explicar ahir que el tractament d'alguns càncers de la sang inclou l'administració de quimioteràpia en altes dosis per eliminar les cèl·lules cancerígenes que ocupen tot el moll de l'os. Abans de fer-los quimioteràpia, i per tal de garantir la regeneració de la medul·la òssia, s'extreuen cèl·lules mare sanes de la sang del pacient i es conserven congelades. Un cop el malalt ha acabat la quimioteràpia, se li administren, per via endovenosa aquestes cèl·lules seves sanes que són les que regeneren el moll de l'os. Quan les cèl·lules que s'administren provenen del pacient mateix, com és el cas del primer trasplantament de Girona, es parla de trasplantament autòleg, i si les cèl·lules procedeixen d'un familiar o d'un donant, aleshores es parla d'un trasplantament al·logènic.

Tècnica complexa

El trasplantament autòleg de progenitors hematopoètics s'utilitza generalment en pacients amb leucèmies, limfomes i mielomes, i és una tècnica complexa ja que, segons va explicar el president de l'ICO de Catalunya, Josep Maria Vilà, requereix un seguiment intensiu del pacient, tant durant la fase en què rep quimioteràpia com posteriorment, quan no és capaç de defensar-se dels microorganismes per la falta de glòbuls blancs. També cal vigilar que no

D'esquerra a dreta, Joan Profitós, Josep Maria Vilà, Rafel Masià, David Gallardo i Esther Augé, davant una de les imatges projectades ahir per presentar el programa. / LLUIS SERRAT

Mor una embarassada per grip A

● Una dona embarassada de 28 anys sense patologies prèvies i un home de 58 anys amb patologies prèvies han mort en l'última setmana a causa de la grip A. Amb aquestes dues morts, el nombre de defuncions per aquesta grip a Catalunya és de 39. Segons l'últim comunicat del Departament de Salut, l'activitat gripal pel nou virus de la grip A mostra una activitat decreixent. Així, la taxa d'incidència de síndromes gripals és de 88,12 casos per 100.000 habitants, molt per sota del que s'havia registrat en les últimes setmanes. Així, del total de mostres respiratòries, un 38,5% corresponen al virus gripal (pràcticament la totalitat al nou virus de la grip A) i un 61,5%, a altres virus

respiratoris.

Des de l'inici de l'epidèmia i fins ara, s'han produït un total de 721 casos greus, 561 dels quals han estat donats d'alta hospitalària. Actualment, hi ha 46 persones ingressades a les UCI a causa de la gravetat del seu estat. Al llarg de la setmana que va del 10 al 16 de desembre, l'activitat als hospitals d'aguts va ser similar a la de la setmana anterior tant pel que fa al nombre d'urgències ateses (62.404) com al de pacients ingressats (6.521). Pel que fa als hospitals infantils, si bé va disminuir en un 2,9% el nombre de pacients atesos, es va ingressar un 8% més de pacients que la setmana anterior. L'activitat als CAP va augmentar en un 33%.

apareguin complicacions derivades de la toxicitat de la quimioteràpia.

Una porta oberta

El director mèdic del Trueta, el doctor Rafel Masià, va manifestar ahir que aquest trasplantament és el primer que es fa al Trueta —on fins ara només es feien donacions de teixits i d'òrgans— i que obre la porta a altres tipus de trasplantaments. Amb tot, els trasplantaments al·logènics es continuaran derivant a

l'ICO de Badalona perquè el procediment és més complex.

Per dur a terme aquest tipus de tractament, que s'ha fet amb la col·laboració del Trueta i del Banc de Sang i Teixits, l'ICO de Girona ha hagut de tramitar la seva acreditació a l'Organització Catalana de Trasplantaments (OCATT) i després formar el personal. A més, i segons hi va afegir el cap del Banc de Sang i Teixits a Girona, el doctor Joan

Profitós, «tot i l'espai reduït de què es disposa al Trueta, es van fer unes obres d'adequació i s'ha habilitat una sala digna per a l'obtenció de les cèl·lules hematopoètiques». A partir d'ara, l'ICO de Girona atindrà tots els pacients candidats a un trasplantament autòleg de les comarques gironines. Es calcula que a l'any s'atendran entre quinze i vint pacients. Fins ara, els pacients s'havien de desplaçar a l'ICO de Badalona.

Josep Maria Vilà, cap de l'ICO de Catalunya

● El consell executiu del govern català va nomenar el 2 de desembre Josep Maria Vilà president i conseller delegat de l'Institut Català d'Oncologia de Catalunya, en substitució de Francesc Moreu. Vilà, especialista en hematologia i medicina interna, havia ocupat el càrrec de director de l'ICO de Girona des de la seva creació, l'any 2002, fins fa quinze dies. Anteriorment, havia estat el cap del servei d'hematologia i hemoteràpia de l'hospital Josep Trueta de Girona des del 1976. Durant el període 1980-1984 va compaginar aquesta tasca amb la direcció mèdica del centre i des del 1986 fins al 1988 va ser president de l'Agrupació de Ciències Mèdiques de Girona.

«Cum laude» per a dos radiòlegs de Clínica Girona

● Els radiòlegs Joan Carles Vilanova i Joaquim Barceló, de Clínica Girona, van obtenir el premi *cum laude* per un treball que van presentar sobre la imatge molecular en el càncer, durant el congrés mundial de radiologia que s'ha celebrat recentment a Chicago. El treball mostrava les diferents tècniques d'imatge que fan possible veure aspectes moleculars dels tumors en qualsevol òrgan del cos. L'evolució de les tècniques d'imatge radiològiques, com ara la resonància magnètica, o les de medicina nuclear, per exemple la tomografia per emissió de positrons, permeten visualitzar els mecanismes de creixement dels tumors. El treball serà publicat pròximament en una revista especialitzada de l'àmbit del radiodiagnòstic.

L'Institut d'Oncologia fa la primera transfusió de cèl·lules mare al Trueta

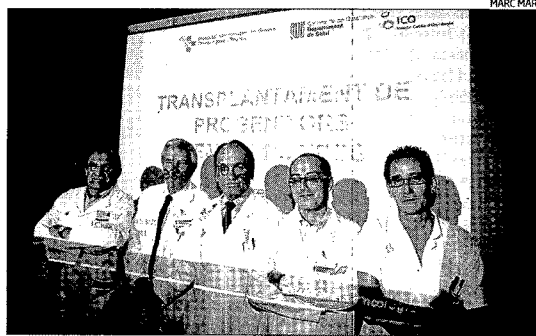
► És el primer trasplantament d'òrgan a Girona i s'aplica a pacients amb càncer a la sang després de la quimioteràpia per regenerar el moll de l'os

GIRONA | ANNA TARRÉS

■ L'Institut Català d'Oncologia (ICO) ha realitzat la primera transfusió de cèl·lules mares a les comarques gironines a un home de 42 anys que patia un limfoma de Hodgkin. Aquesta intervenció, realitzada a l'hospital Josep Trueta, és el primer trasplantament d'òrgan que el centre sanitari ha realitzat a la història per aquest centre sanitari. Així, s'incorpora un nou servei a la població i, alhora, es millora la qualitat de vida dels pacients, ja que a partir d'ara no hauran de desplaçar-se a Barcelona.

La idea d'introduir aquest servei a l'Hospital Universitari ja ve «d'anys enere» (tot i que hagi estat l'últim a introduir-lo), segons va explicar el cap del Servei d'Hematologia Clínica de l'ICO a Girona, David Gallardo. Ara bé, el que ha impedit no realitzar aquestes intervencions fins ara ha estat la logística. Tal i com va aclarir el president i conseller delegat de l'ICO, Josep Maria Vilà, gràcies a l'evolució científica el tractament pot aplicar-se amb més facilitat (en gran part a l'aparició dels aparells separadors de cèl·lules). De fet, els primers trasplantaments daten els anys 70 del segle passat. Aquesta primera intervenció, que ha estat possible pel treball conjunt realitzat ICO, Trueta i Banc de Sang i Teixits de Girona, va realitzar-se el 10 de novembre i en 15 dies el pacient ja va ser donat d'alta.

Tal i com va explicar Gallardo, el trasplantament d'aquest òrgan, el de medul·la òssia -conegut més tècnicament com a trasplantament de progenitors hematopoètics (TPH)-,

L'equip que ha fet possible l'execució d'aquest nou servei.

LA XIFRA

4 TRASPLANTAMENTS

Un hospital a ple rendiment

Després del bon resultat de la primera intervenció han estat d'altres les persones que s'han sotmès a un tractament amb aquesta novetat. S'ha fet el trasplantament de medul·la òssia a 4 persones des del 10 de novembre. Dues ja han estat donades d'alta. La tercera serà en el transcurs d'avui.

es realitza a persones amb una malaltia oncològica a la sang com ho són determinats tipus de leucèmies, limfomes i mielomes. Les previsions de l'ICO és practicar a entre 15 i 20 persones l'any aquesta intervenció.

El tractament d'aquest tipus de càncer inclou l'administració de

quimioteràpia. Ara bé, per aconseguir que el seu efecte sigui òptim i es destrueixi la totalitat de les cèl·lules canceroses calen «altes dosis» d'aquest tipus de tractament. Un dels inconvenients de la quimioteràpia convencional, tal i com va indicar Gallardo, és la «deblilitat» que genera a nivell del moll de l'os, deixant-lo pràcticament sense cèl·lules i amb una capacitat no regenerativa. Amb el trasplantament de medul·la òssia administrat al pacient a través d'una transfusió intravenosa s'aconsegueix «repoplar» el moll de l'os; ja que a través de les cèl·lules mare s'aconsegueix incrementar la producció de sang i reduir de manera important la possibilitat de patir una recaiguda.

Per la seva banda, el director del Banc de Sang i Teixits a Girona, Joan Profitós, va afirmar que malgrat les dificultats al final s'ha acabat dotat d'una sala de donació de cèl·lules «digne» dins del mateix Banc de Sang ubicat al Trueta.